ADDYSG CYMRU
EDUCATION WALES
cenhadaeth ein cenedl | our national mission

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Symud i'r system anghenion dysgu ychwanegol (ADY): gwybodaeth i blant

Ffordd newydd o wneud pethau

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno cyfraith a rheolau newydd.

Enw'r gyfraith yw Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 ac mae'r rheolau newydd yn cael eu hesbonio yn y Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Yr enw ar y gyfraith newydd a'r rheolau newydd yw'r system anghenion dysgu ychwanegol (ADY).

Mae'r system ADY yn cael ei chyflwyno fesul cam. Mae hyn yn golygu ni fydd y newidiadau'n digwydd i gyd ar unwaith. Bydd y newidiadau'n cael eu gwneud dros 3 blynedd. Dechreuodd y gwaith hwn ym mis Medi 2021 a bydd yn dod i ben ym mis Awst 2024.

Sut mae pethau'n newid?

- Bydd pobl yn rhoi'r gorau i ddweud anghenion addysgol arbennig (AAA). Byddan nhw'n dechrau dweud anghenion dysgu ychwanegol (ADY)
- Bydd gan eich ysgol yn awr gydlynydd anghenion dysgu ychwanegol (CADY). Cyn y newid, roedden nhw fel arfer yn cael eu galw yn gydlynwyr anghenion addysgol arbennig (CAAA)
- Bydd y cymorth ychwanegol sydd ei angen arnoch chi i'ch helpu i ddysgu yn awr yn cael ei alw'n ddarpariaeth ddysgu ychwanegol (DDdY). Cyn y newid roedd y ddarpariaeth hon yn cael ei galw'n ddarpariaeth addysgol arbennig (DAA)
- Bydd gennych chi gynllun datblygu unigol (CDU). Bydd y cynllun hwn yn dweud pa gymorth ychwanegol sydd ei angen arnoch chi i ddysgu. Cyn y newid roedd y cynlluniau hyn yn cael eu galw'n gynlluniau addysg unigol (CAU) a datganiadau

Y system newydd

Mae’r fideo hwn yn mynd â chi drwy’r system ADY newydd. Efallai y byddai’n eich helpu i ddeall beth sy’n digwydd.

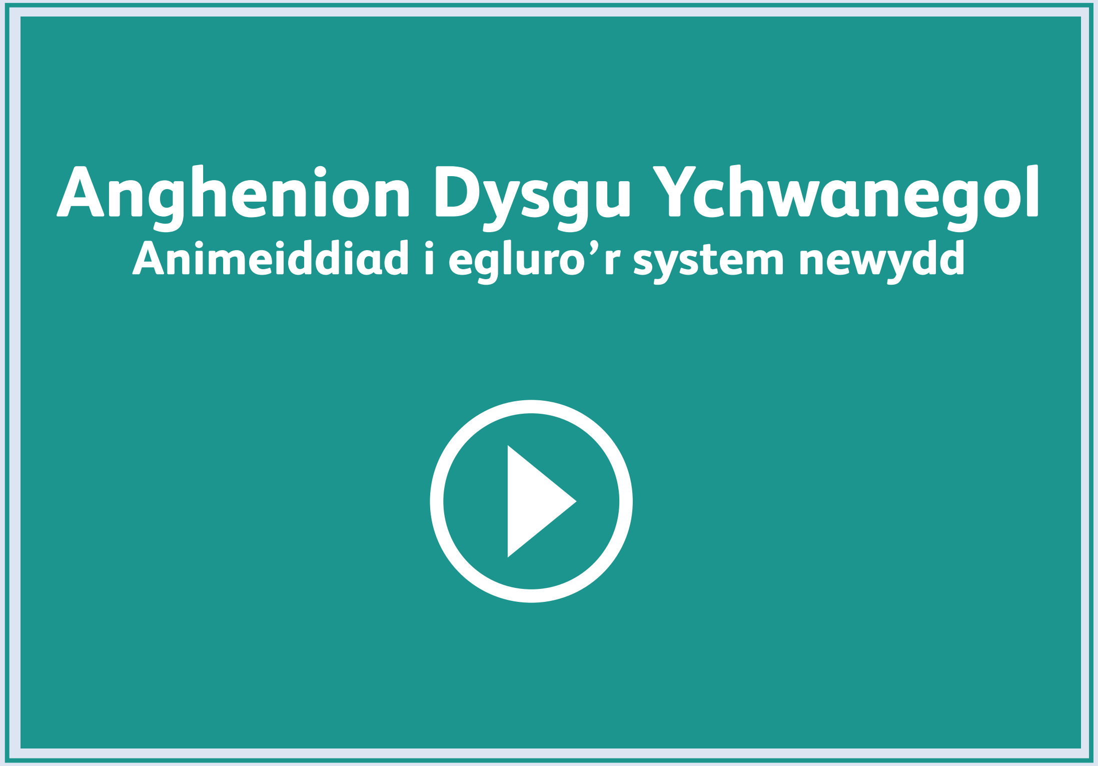

Pryd a sut y bydd plant sydd ag AAA yn symud i'r system newydd?

Bydd hyn yn cael ei wneud gan eich ysgol. Ond yr awdurdod lleol fydd yn gwneud hynny i rai plant. Eich awdurdod lleol yw'r sefydliad sy'n gofalu am lawer o bethau yn eich ardal leol, fel gwasanaethau i gefnogi plant sydd ag ADY.

Bydd eich ysgol neu eich awdurdod lleol yn rhoi gwybod i chi pa bryd y byddwch chi'n symud. Byddan nhw hefyd yn rhoi gwybod i chi sut y bydd hyn yn digwydd.

Os ydych chi eisiau symud i'r system ADY cyn i'ch ysgol neu eich awdurdod lleol ddweud eich bod yn symud, gallwch chi gysylltu â nhw a gofyn iddyn nhw a yw hi'n bosibl gwneud hyn.

Bydd y rhan fwyaf o blant yn symud i'r system ADY pan fydd ysgol neu awdurdod lleol yn rhoi hysbysiad iddyn nhw.

Mae dau fath o hysbysiad – hysbysiad CDU neu hysbysiad Dim CDU.

Mae hysbysiad CDU yn golygu y penderfynwyd bod gennych chi ADY ac yna bydd CDU yn cael ei wneud.

Mae hysbysiad Dim CDU yn golygu y penderfynwyd nad oes gennych chi ADY. Efallai y byddwch chi'n cael hysbysiad Dim CDU oherwydd bod eich anghenion wedi newid ac nad ydych chi angen help ychwanegol i ddysgu erbyn hyn.

I rai plant, bydd symud i'r system ADY yn digwydd mewn ffordd wahanol. Bydd yr awdurdod lleol yn egluro sut a phryd y bydd hyn yn digwydd.

Beth os yw plant yn anghytuno â phenderfyniadau sy’n cael eu gwneud amdanyn nhw?

Efallai na fyddwch chi’n cytuno â’r hyn y mae ysgol neu awdurdod lleol wedi’i benderfynu. Os bydd hyn yn digwydd, dywedwch wrthyn nhw ar unwaith oherwydd mae’n bosibl datrys pethau drwy siarad amdanyn nhw fel arfer.

Os ydych chi’n mynd i’r ysgol, siaradwch â chydlynydd anghenion dysgu ychwanegol (CADY) yr ysgol. Dylech chi, eich rhiant neu eich gofalwr wneud hyn cyn gynted ag y bydd gennych chi bryderon.

Drwy gydweithio, bydd cyfle i bawb ddatrys pethau cyn gynted â phosibl.

Os nad yw hyn wedi gweithio, yna dylech chi, eich rhiant neu eich gofalwr siarad gyda’ch awdurdod lleol i ofyn iddyn nhw helpu. Rhaid i awdurdodau lleol weithio gyda chi i helpu i ddatrys pethau pan nad ydych chi’n cytuno.

Os nad ydych chi’n mynychu’r ysgol, yna gallwch chi siarad gyda’r awdurdod lleol am unrhyw bryderon.

Os nad ydych chi'n cytuno gyda rhai o'r penderfyniadau sydd wedi eu gwneud amdanoch chi, byddwch chi'n gallu apelio yn erbyn rhai pethau. Apêl yw pan fyddwch chi'n ceisio newid penderfyniad. Byddwch chi'n gallu gofyn i Dribiwnlys Addysg Cymru edrych ar yr hyn rydych chi'n anhapus amdano. Mae Tribiwnlys Addysg Cymru yn grŵp arbennig o bobl sy'n gyfrifol am edrych ar y penderfyniadau y mae'r bobl sy'n rheoli wedi eu gwneud amdanoch chi.

Os ydych chi eisiau mwy o wybodaeth am sut i apelio yn erbyn penderfyniad, gallwch chi siarad gyda'ch awdurdod lleol. Byddan nhw'n esbonio sut y gallwch chi wneud hyn ac yn eich helpu.